

13. การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง

13.1 ความเห็นเกี่ยวกับระบบควบคุมภายในของคณะกรรมการบริษัท

บริษัทให้ความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดให้มีระบบการควบคุมภายในที่ดีซึ่งเป็นไปตามหลักการของการกำกับดูแลกิจการที่ดี กล่าวคือ การปฏิบัติงานในหน้าที่ต่างๆ ด้วยความโปร่งใส ยุติธรรม เชื่อถือได้ และมีการวางดุลอำนาจ ซึ่งสามารถตรวจสอบได้อันนำไปสู่ประโยชน์สูงสุดต่อผู้ถือหุ้น พนักงานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย โดยที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 2/2557 เมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2557 ได้อนุมัติการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบจำนวน 3 ท่าน เพื่อทำหน้าที่สอบทานความมีประสิทธิภาพและความเพียงพอของระบบควบคุมภายในของบริษัท รวมถึงดำเนินการตรวจสอบเพื่อให้มั่นใจว่าบริษัทมีการดำเนินธุรกิจเป็นไปตามเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดและเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องของตลาดหลักทรัพย์ฯ และสำนักงาน ก.ล.ต.

บริษัทได้แต่งตั้ง บริษัท พีแอนด์แอล อินเทอร์เน็ต ออดิท จำกัด (“พีแอนด์แอล”) เพื่อทำหน้าที่ ตรวจสอบและประเมินความเพียงพอของระบบควบคุมภายในของบริษัท พร้อมทั้ง ให้ข้อเสนอแนะและติดตามผลการปรับปรุงระบบควบคุมภายใน การปฏิบัติตามนโยบายและระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง ซึ่งรวมถึงแนวทางการประเมินของ The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO) ในด้านต่างๆ 5 ด้าน ได้แก่ (1) สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment) (2) การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) (3) มาตรการควบคุม (Control Activities) (4) ระบบสารสนเทศและการสื่อสารข้อมูล (Information & Communication) และ (5) ระบบติดตาม (Monitoring Activities) โดยพีแอนด์แอล จะรายงานผลการตรวจสอบ การติดตามการปรับปรุงแก้ไขต่อคณะกรรมการตรวจสอบและฝ่ายบริหารที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มั่นใจว่า การดำเนินงานของบริษัท มีประสิทธิภาพและเป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมายหรือกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง

ในการประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 6/2557 เมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2557 (โดยมีกรรมการตรวจสอบทั้ง 3 ท่าน เข้าร่วมประชุมด้วย) คณะกรรมการบริษัทได้พิจารณาแบบประเมินความเพียงพอของระบบควบคุมภายในของบริษัท โดยการสอบถามข้อมูลจากฝ่ายบริหาร รายงานการตรวจสอบระบบควบคุมภายใน และมีความเห็นว่า บริษัทมีระบบการควบคุมภายในที่เพียงพอและเหมาะสมกับการประกอบธุรกิจของบริษัท พร้อมทั้งจัดทำแบบประเมินความเพียงพอของระบบควบคุมภายในตามเอกสารแนบ 5

13.2 ความเห็นเกี่ยวกับระบบควบคุมภายในของผู้สอบบัญชี

บริษัท แกรนท์ ธอนตัน จำกัด (“แกรนท์ ธอนตัน”) ผู้สอบบัญชีของบริษัทได้ตรวจสอบงบการเงินประจำปี 2556 และงบการเงินสำหรับงวด 9 เดือน สิ้นสุด 30 กันยายน 2557 โดยผู้สอบบัญชีได้ให้ข้อสังเกตในการตรวจสอบงบการเงิน และบริษัทได้ดำเนินการแก้ไขไปแล้ว ทั้งนี้ ผู้สอบบัญชีได้ทำการติดตามความคืบหน้าการแก้ไขดังกล่าว โดยได้ออกรายงานข้อสังเกตและข้อเสนอแนะจากการตรวจสอบบัญชี ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน 2557 โดยมีรายละเอียดดังนี้

หัวข้อ	ประเด็น / ข้อเสนอแนะ	ความเห็นของฝ่ายบริหาร / ความคืบหน้า
(1)	ใบสำคัญทั่วไปมีการลงนามผู้จัดทำและผู้อนุมัติไม่ครบถ้วน <u>ประเด็น</u> ใบสำคัญทั่วไปบางรายการมีการลงนามผู้จัดทำและผู้อนุมัติรายการไม่ครบถ้วน และยังไม่มีการแบ่งแยกหน้าที่ในการจัดทำและการอนุมัติอย่างเหมาะสม	แกรนท์ ธอนตัน ไม่พบเหตุการณ์ดังกล่าวในการตรวจสอบงบการเงินสำหรับงวดปัจจุบัน
(2)	การจัดประเภทรายการและแสดงรายการบางรายการไม่เหมาะสม <u>ประเด็น</u> บริษัทจัดประเภทและแสดงรายการบางรายการไม่เหมาะสม เช่น ไม่มีการจัดประเภทรายการของเงินกู้ยืมธนาคารที่มีกำหนดชำระภายใน 1 ปี หรือจัดประเภทเงินจ่ายล่วงหน้าก่อสร้าง ให้แสดงรายการอย่างเหมาะสมในงบการเงิน ตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินบัญชี ทำให้ต้องมีการปรับปรุงรายการระหว่างการตรวจสอบ	แกรนท์ ธอนตัน ไม่พบเหตุการณ์ดังกล่าวในการตรวจสอบงบการเงินสำหรับงวดปัจจุบัน
(3)	รายการบัญชีบางรายการบันทึกไม่ตรงตามงวดบัญชีที่ถูกต้อง <u>ประเด็น</u> จากการตรวจสอบการบันทึกบัญชีของบริษัท พบว่าบริษัทมีการบันทึกบัญชีไม่ตรงตามงวดบัญชี สำหรับดอกเบี้ยเงินกู้ยืมค้างจ่ายจากเงินกู้ยืมระยะยาว และค่าคอมมิชชั่นพนักงานขาย เนื่องจากต้องใช้เวลารอเอกสารเบิกจ่ายจากแผนกขายประมาณ 2 เดือน	แกรนท์ ธอนตัน ไม่พบเหตุการณ์ดังกล่าวในการตรวจสอบงบการเงินสำหรับงวดปัจจุบัน
(4)	บริษัทรับรู้ค่าเช่าตามสัญญาเช่าดำเนินงานเป็นรายจ่ายตามสัญญาโดยไม่ได้บันทึกตามวิธีเส้นตรง <u>ประเด็น</u> ตามมาตรฐานบัญชีในเรื่องสัญญาเช่า บริษัทจะต้องบันทึกค่าเช่าตามสัญญาเช่าดำเนินงานตลอดอายุสัญญาเช่า โดยถัวเฉลี่ยค่าเช่าตลอดอายุสัญญาตามวิธีเส้นตรง	บริษัทได้ปรับปรุงแก้ไขในงบการเงินแล้ว

13.3 ความเห็นเกี่ยวกับระบบควบคุมภายในของผู้ตรวจสอบภายใน

พีแอนด์แอล ได้สอบทานและประเมินระบบควบคุมภายในของบริษัทในเรื่อง วงจรรายได้ การบริหารสินทรัพย์ถาวร และวงจรรายจ่าย ในช่วงระหว่างเดือนกรกฎาคม-ตุลาคม 2556 และต่อมาในเดือนมีนาคม 2557 พีแอนด์แอล ได้ติดตามผลการตรวจสอบวงจรรายได้ การบริหารสินทรัพย์ถาวร และวงจรรายจ่าย โดยจากการติดตามผลการตรวจสอบ พีแอนด์แอล พบว่า ประเด็นที่ได้ตรวจสอบและให้คำแนะนำในการแก้ไขนั้น บริษัทได้ดำเนินการแก้ไขแล้ว ทั้งนี้ พีแอนด์แอล คงเหลือข้อสังเกตสำหรับระบบควบคุมภายใน ดังนี้

หัวข้อ	ประเด็น / ข้อเสนอแนะ	ความเห็นของฝ่ายบริหาร / ความคืบหน้า
1.	การกำหนดราคาเช่าพื้นที่	
	<p><u>ประเด็น</u> การบันทึกข้อมูล Price list ในระบบ Kass One ไม่ถูกต้อง จำนวน 36 รายการ คิดเป็นร้อยละ 2.70</p> <p><u>ข้อเสนอแนะ</u> บริษัทควรทำการสอบทานการบันทึกข้อมูลในระบบ Kass One อย่างสม่ำเสมอ เพื่อป้องกันข้อมูลผิดพลาด</p>	<p>ประเด็นข้างต้นเกิดจาก Human Error ของเจ้าหน้าที่ บริษัทได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติงานเพิ่มเติม โดยกำหนดให้เจ้าหน้าที่ส่วนงานบัญชีรายได้ ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล Standard Price List ทุกครั้งก่อนเสนอผู้มีอำนาจอนุมัติลงนาม จึงคาดว่าจะไม่น่าจะเกิดปัญหาดังกล่าวอีกในอนาคต</p>
2.	การบริหารพื้นที่เช่า	
2.1	<p><u>ประเด็น</u> ไม่พบสัญญาเช่าและบริการจำนวน 9 รายการ คิดเป็นร้อยละ 4.11 ทั้งนี้ อยู่ระหว่างการขออนุมัติ 5 รายการ และไม่พบสัญญา 4 รายการ</p> <p><u>ข้อเสนอแนะ</u> บริษัทควรเร่งดำเนินการติดตามการจัดทำเอกสารสัญญาเช่าและบริการ ให้สอดคล้องกับนโยบายที่บริษัทกำหนด</p>	<p>บริษัทรับทราบและจะดำเนินการปรับปรุงให้ครบถ้วนต่อไป</p> <p><u>ความคืบหน้า</u> บริษัทได้ตรวจสอบสัญญาเพิ่มเติมพบว่า มีสัญญาครบถ้วนแล้ว</p>
2.2	<p><u>ประเด็น</u> การออกใบแจ้งหนี้เรียกเก็บเงินค่าเช่าและบริการล่าช้า จำนวน 7 รายการ คิดเป็นร้อยละ 1.67</p> <p><u>ข้อเสนอแนะ</u> บริษัทควรปฏิบัติตามนโยบายที่บริษัทกำหนดอย่างเคร่งครัด และควรดำเนินการจัดทำใบแจ้งหนี้เรียกเก็บเงินค่าเช่าและบริการให้ทันกำหนดการ</p>	<p>บริษัทรับทราบและจะดำเนินการปรับปรุงให้ครบถ้วนต่อไป</p> <p><u>ความคืบหน้า</u> ปัจจุบันบริษัทได้ดำเนินการจัดทำใบแจ้งหนี้เรียกเก็บเงินค่าเช่าและบริการทันกำหนดเวลาเป็นไปตามนโยบายของบริษัท</p>

หัวข้อ	ประเด็น / ข้อเสนอแนะ	ความเห็นของฝ่ายบริหาร / ความคืบหน้า
3.	<p>การรับชำระหนี้</p> <p><u>ประเด็น</u> มีการรับชำระเงินจากลูกค้าผ่านบัญชีบริษัท ซึ่งไม่ทราบที่มาของรายได้ชัดเจน ดังนั้น ไม่สามารถตัดหนี้ให้กับลูกค้าได้ มีจำนวน 18 รายการ มูลค่า 271,583.35 บาท</p> <p><u>ข้อเสนอแนะ</u> บริษัทควรติดตามเอกสารหลักฐานในการจ่ายชำระเงินของลูกค้าอย่างสม่ำเสมอ เพื่อนำข้อมูลไปตัดหนี้ได้อย่างทันกำหนดการ และสามารถนำข้อมูลลูกหนี้ไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง</p>	<p>บริษัทรับทราบและจะดำเนินการปรับปรุงให้ครบถ้วนต่อไป</p> <p><u>ความคืบหน้า</u> บริษัทได้ดำเนินการติดตามเอกสารหลักฐานในการชำระเงินของลูกค้าอย่างสม่ำเสมอ และได้ดำเนินการตัดหนี้ให้กับลูกค้าครบถ้วนแล้ว</p>

ต่อมาในเดือนกรกฎาคม 2557 พีแอนด์แอล ได้เข้าตรวจสอบระบบการบริหารทรัพยากรบุคคลของบริษัท พบว่าบริษัทอยู่ระหว่างการจัดทำนโยบายและตัวชี้วัดด้านทรัพยากรบุคคล ระเบียบและขั้นตอนการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรบุคคล รวมทั้งแผนงานต่างๆ ที่เกี่ยวกับระบบบริหารทรัพยากรบุคคล เพื่อให้เป็นไปตามข้อเสนอแนะของพีแอนด์แอล โดยในเดือนพฤศจิกายน 2557 บริษัทได้จัดทำนโยบายในการบริหารทรัพยากรบุคคลและนำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท (ซึ่งมีกรรมการตรวจสอบเข้าร่วมประชุมด้วย) แล้ว โดยในส่วนประเด็นอื่นๆ บริษัทได้กำหนดเป็นแผนการปฏิบัติงานสำหรับปี 2558 และจะรายงานผลการดำเนินการต่อคณะกรรมการตรวจสอบต่อไป

13.4 ฝ่ายตรวจสอบภายในของบริษัท

บริษัทได้แต่งตั้งให้ พีแอนด์แอล ซึ่งเป็นหน่วยงานภายนอกให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ตรวจสอบระบบควบคุมภายในของบริษัท ตั้งแต่วันที่ 23 กรกฎาคม 2556 ซึ่งพีแอนด์แอล ได้มอบหมายให้ นางสาวสุกัลยา มโนเลิศ ตำแหน่ง Internal Audit Supervisor เป็นผู้รับผิดชอบหลักในการปฏิบัติหน้าที่ผู้ตรวจสอบภายในของบริษัท โดยมีรายละเอียดตามเอกสารแนบ 3 ทั้งนี้ ตามขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการตรวจสอบมีอำนาจในการพิจารณาแต่งตั้งโยกย้าย เลิกจ้างหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน หรือหน่วยงานอื่นใดที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการตรวจสอบภายใน ได้ตามความเหมาะสม

ทั้งนี้ จากการพิจารณาคุณสมบัติและประสบการณ์ของพีแอนด์แอล บริษัทเห็นว่า พีแอนด์แอล เป็นหน่วยงานภายนอกที่มีความเป็นอิสระ ทำหน้าที่รายงานผลการตรวจสอบโดยตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบ และมีคุณสมบัติเพียงพอที่จะทำหน้าที่ฝ่ายตรวจสอบภายในของบริษัทได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ นางสาวสุกัลยา มโนเลิศ มีคุณสมบัติเพียงพอที่จะทำหน้าที่หัวหน้างานตรวจสอบภายในของบริษัท เนื่องจากมีประสบการณ์ในการทำงานด้านการตรวจสอบภายในมากกว่า 7 ปี และได้เข้ารับการอบรมในหลักสูตรที่เกี่ยวข้องมาอย่างต่อเนื่อง

โดยปัจจุบันบริษัทอยู่ระหว่างการพิจารณาอนุมัติแผนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของพีแอนด์แอล ในปี 2558 ต่อไป